

Den Haag, Tweede Kamer der Staten-Generaal
5 maart 2019

Ik zie wat ik niet zag

SOLK, openhartige verhalen van mensen met onbegrepen lichamelijke klachten

Geachte leden van de Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Graag willen we u aandacht vestigen op het thema SOLK, hetgeen staat voor somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten. Klachten waar we allemaal wel eens mee te maken hebben.

-Buikpijn bij één van je kinderen. 's Morgens vroeg als hij naar school moet. Een teken van een blindedarmontsteking? Een lastig proefwerk? Een vervelende juf? Of pesters op school?

-Of die collega met hoofdpijn- en schouderklachten waarvan je weet dat hij thuis veel sores heeft. Heeft hij te veel aan zijn hoofd? Of te veel op zijn schouders?

Gelukkig gaan dergelijke klachten vaak vanzelf over.

Bij dat jongetje als het proefwerk voorbij is.

Bij die collega, als de sores thuis is opgelost.

Of bij u zelf, als de stress verdwenen is. Of de ergernis. Of de zorgen over uw werk of over één van uw kinderen. Kortom, als u letterlijk en figuurlijk weer beter in uw vel zit.

Maar als de klachten niet overgaan. Wat dan?

Dan gaan mensen naar een dokter. En naar nóg een dokter. En naar, ...vult u maar in.

Als de dokters niets kunnen vinden, spreken we over **SOLK**; somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten. Voor alle duidelijkheid en niet mis te verstaan. Het gaat over echte klachten. Er is geen sprake van doen alsof. Of van aanstellerij, zoals vroeger werd gedacht.

SOLK is een begrip, maar het gaat over mensen. Mensen met pijn, met vermoeidheid of met beiden.

Mensen worstelen daarmee, vaak jarenlang. Het gaat om heel veel mensen. Met evenzo veel verhalen.

Een aantal daarvan hebben we verzameld in de bundel die u hierbij aangeboden krijgt.

Vele professionals werken hard om mensen met SOLK-klachten hulp te bieden.

Ook van professionals horen we dat SOLK een groot probleem is. De schattingen lopen uiteen, maar de huisartsen standaard (NHG) geeft aan dat tot 40% van de consulten in de huisartsenpraktijk deze problematiek betreft. In de medisch specialistische zorg worden cijfers genoemd van 50% van de consulten op de poli's. Het gaat om alle specialismen; neurologie, reumatologie, orthopedie, kindergeneeskunde, noem maar op.

Naast dokters zijn er ook vele anderen die zich inzetten voor deze mensen. Dat merken we als we vanuit onze organisatie (ProScoop) bijeenkomsten of activiteiten organiseren op dit thema. Het thema brengt velen op de been. Zorgprofessionals uiteraard, maar ook professionals vanuit welzijn/sociaal domein en als het over kinderen gaat bijvoorbeeld ook de jeugd gezondheidszorg en onderwijsprofessionals. We kunnen wel stellen dat SOLK daarmee niet alleen een gezondheidszorgprobleem, maar een breed maatschappelijk vraagstuk is.

Een aantal van deze professionals komt aan het woord in de brochure die we aan het mapje met achtergrondinformatie hebben toegevoegd.

SOLK-Ik zie wat ik niet zag, 5 maart 2019

Grote kostenpost voor zorg en maatschappij.

Dat met SOLK veel kosten gepaard gaan, dat mag helder zijn. Van prof. dr. Judith Rosmalen, hoogleraar psychosomatiek in Groningen hebben we begrepen dat deze problematiek de op één na duurste zorg van ons land betreft.

SOLK op de agenda.

Het thema is echter nergens binnen VWS geagendeerd. Dat is hetgeen we van u vragen.

Bij het agenderen van dit thema is het van belang dat u zich realiseert dat het gaat om een nieuwe (of eigenlijk een hele oude) wijze van kijken en handelen. Denk aan dat jongetje met buikpijn dat zich zenuwachtig maakt voor het proefwerk. Of bang is voor de pesters op school. Of aan die collega met nek- en schouderklachten omdat hij bang is om te falen. Of zich te veel zorgen maakt over zijn partner.

Bovengenoemde wijze van denken past niet in ons huidige medische model, met scheiding van lichaam en geest. Wanneer vanuit dit bestaande kader oplossingen worden gezocht, hetgeen veel gebeurt, lukt het ook niet of onvoldoende om mensen met SOLK-klachten te helpen.

Machteld Huber introduceerde het model van positieve gezondheid. Daarmee staat niet langer de klacht centraal, maar de mens. De zienswijze zoals wij die schetsen past daarbij, maar gaat nog een stap verder. Het geeft antwoord op de vraag waarom de SOLK-klachten ontstaan. Het legt een link tussen de “huis-tuin- en keukenpsychologie” en de fysieke klachten.

Wanneer deze gevoelens er mogen zijn en bespreekbaar worden gemaakt verdwijnen de fysieke klachten. Dit zelfs na vele jaren en ook als er in die jaren nergens een oplossing is gevonden. Voorbeelden hiervan vindt u in de verhalenbundel.

Eén van de verhalen uit de bundel gaat over Petulia van Tiggelen. Petulia zal u nu de verhalenbundel aanbieden.

Hoogachtend,

Saskia de Bruin, ervaringsdeskundige
Petulia van Tiggelen, ervaringsdeskundige

Marten Klaver, voormalig neuroloog
Christine Deurman, medisch adviseur bij een verzekeraar

Carla Grijzen, adviseur Proscop
Arie Jongejan, directeur bestuurder Proscop
Roeline Hubertse-van Driel, adviseur Proscop

*Proscop is een ROS organisatie en wordt gefinancierd vanuit collectieve middelen.
Voor meer informatie zie <https://www.proscop.nl>*